

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

judecând în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Bălțatu Ion, de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului și recursul suplimentar declarat de către avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Bălțatu Ion, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Burlaciuc Teodor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 06.01.2016 – 21.12.2018 (prima instanță);
2. 15.01.2019 – 17.07.2019 (instanța de apel);
3. 23.10.2019 – 10.03.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău /sediul Rîșcani/ din 21 decembrie 2018, Burlaciuc Teodor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) și 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepsele:

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – 8 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități ce țin de administrarea bunurilor și a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal – 8 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități ce țin de administrarea bunurilor și a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani;

În baza art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea dreptului de a ocupa

anumite funcții sau de a exercita activități ce țin de administrarea bunurilor și a mijloacelor financiare pe un termen de 5 ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă a lui Bălțatu Ion, s-a încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate suma de 1 100 000 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 791 065 lei cu titlu de dobândă de întârziere aferentă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Burlaciuc Teodor, în primul episod, în perioada lunii august 2012, acționând în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările sale și admitând în mod conștient survenirea acestora, acționând din interes material, în timp ce se afla în apropierea imobilului nr. 99 de pe XXXXX, în urma înțelegerii privind tranzacția de schimb valutar din lei în euro la un curs mai convenabil, a primit de la Bălțatu Ion mijloace bănești în sumă de 1 000 000 lei, după care, neonorându-și obligațiile asumate, pe care de altfel nici nu intenționa să le îndeplinească, neavând înregistrat așa gen de activitate, a însușit banii primiți, folosindu-i în scopuri personale, prin ce a cauzat părții vătămate Bălțatu Ion un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Tot el, Burlaciuc Teodor, pe al doilea episod, acționând în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în luna februarie 2015, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, în urma înțelegerii cu cet. Vartic Vitalie privind tranzacția de schimb valutar din euro în ruble rusești la un curs mai favorabil, fără a desfășură în condiții legale așa gen de activitate, în timp ce se afla în XXXXX, a primit de la cet. Vartic Elisaveta soția lui Vartic Vitalie, suma de 15 000 Euro, echivalentul conform cursului BNM a sumei de 375 000 lei MD, după care, neonorându-și obligațiile asumate, pe care de altfel nici nu intenționa să le îndeplinească, i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale, prin ce a cauzat părții vătămate Vartic Vitalie un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Prin acțiunile sale intenționate Burlaciuc Teodor, a însușit de la părțile vătămate, mijloace bănești în sumă totală de 1 375 000 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari, reieșind din prevederile art. 126 Cod penal.

Astfel, prin acțiunile sale, instanța de fond a reținut că Burlaciuc Teodor a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin.(5) Cod penal, individualizată prin „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, actului juridic nul, anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv, săvârșite în proporții deosebit de mari”.

Astfel, acțiunile lui Burlaciuc Teodor au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5); 190 alin. (5) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calității substanțiale ale*

obiectului, actului juridic nul, anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv, săvârșite în proporții deosebit de mari.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului, solicitând casarea totală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, invocând că, sentința primei instanțe este una ilegală și neîntemeiată, iar inculpatul a fost condamnat pentru niște relații civile, fără a fi constatate și demonstrate elementele componente ale infracțiunilor imputate.

A susținut că, declarațiile apelantului au fost confirmate de însuși Bălțatu Ion, care a confirmat că au fost relații de împrumut, că apelantul i-a recunoscut în permanență datoria, că a semnat recipisa, că i-a propus transmiterea unui bun imobil în schimbul datoriei, etc, doar că acesta, nu a urmat calea legală - inițierea unui proces civil dat fiind că deținea toate probele necesare acestei acțiuni procesuale, ci a ales să meargă pe latura penală, omițând că componența de infracțiune nu există, aceleași relații civile au existat și între apelant și cu Vartic Vitalie, deoarece s-a atestat cert că acestuia i-au fost restituite toate sumele primite, că apelantul a recunoscut și confirmat existența datoriei, că a acționat constant în vederea restituirii ei și chiar a restituit-o integral.

Așa dar, acuzațiile aduse se bazează exclusiv pe faptul obținerii unor sume de bani, pe care apelantul nu a reușit să le restituie în termen. Cu toate acestea, el a recunoscut în permanență obligațiile avute, a fost de acord să le restituie, a semnat și eliberat recipise justificative și confirmative, care atestă efectiv faptul primirii banilor, doar că, din motive independente de voința sa, nu a reușit să își onoreze obligațiile civile asumate.

A mai indicat că, cauzele acestor întârzieri sunt anume acțiunile altor persoane, cărora, la rândul său apelantul le-a împrumutat diverse sume de bani: lui Jarcuțchii Zinaida, suma de 386 258 euro, pentru o perioadă de doi ani de zile, pe care aceasta s-a obligat să-i restituie până la data de 26.11.2016, ce se confirma prin recipisa din 26.11.2014; lui Zlatov Andrei, în baza raporturilor de împrumut, confirmate prin recipisa din 15.07.2015, căruia i-a fost acordată suma de 7 600 dolari SUA, pe care s-a obligat să-i restituie până la data de 14.07.2016; lui Frumusachi Fiodor, căruia, având în vedere relațiile de rudenie, acționând sub imperiul încrederii avute în acesta, la rugămintea și insistența lui, i-a fost împrumutat 203 000 euro, sub pretextul dezvoltării businessului său, pentru o perioadă scurtă de timp, fără dobânzi, dar care a refuzat să îi întoarcă, fapte pentru care a fost depusă plângere penală, cauză ce este instrumentată de Procuratura Chișinău, of. Buiucani, care acum este în procedura Judecătoriei Chișinău, s. Centru, circumstanță în care, fiind bănuț de comiterea infracțiunii, acest martor a refuzat să-i confirme existența datoriilor avute.

Prin urmare, doar din considerentul că inculpatul a căzut, la rândul său, în dificultăți financiare, el nu a putut onora, în termen, obligațiile asumate, iar pentru faptul că nu a respectat anumite termene de restituire a împrumuturilor avute - a fost

condamnat. Aceasta presupune explicit situația pedepsirii penal a inculpatului pentru neachitarea în termen a datoriilor, ce este interzis expres prin art. 1, Protocolul nr.4 la Convenția din 04.11.50 pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care stabilește că nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

Procurorul nu a constatat nici înșelăciune și nici abuz de încredere în acțiunile inculpatului în raport cu persoanele de la care a primit împrumutul. Totodată, norma penală nouă, pentru care a fost condamnat apelantul, nu este în nici un fel coroborată cu învinuirea inițială adusă acestuia, după cum ea nu este constatată și confirmată de probatoriul administrat la dosar. Prima instanță s-a limitat la transcrierea formală a prevederii noi asupra faptelor calificate în baza legii vechi ceea ce face foarte dificilă apărarea. Însă, realitatea existentă, care califică aceste raporturi ca fiind niște relații civile ordinare, descalifică posibilitatea atât a procurorului cât și a instanței de judecată de a insinua existența elementelor componente ale vreunei infracțiuni în faptele apelantului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2019, apelul declarat a fost admis, casată total sentința, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Burlaciuc Teodor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal(episodul cu partea vătămată Bălțatu Ion), eliberat de pedeapsa penală din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală;

Burlaciuc Teodor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal(episodul cu partea vătămată Vartic Vitalie), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare de 2 ani;

În baza art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat pedeapsa aplicată lui Burlaciuc Teodor, fiindu-i stabili un termen de probațiune de 2 ani, obligându-l să repare dauna cauzată prin infracțiune în termen de 1 an.

S-a admis parțial acțiunea civilă a lui Bălțatu Ion, s-a încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate suma de 1 100 000 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 791 065 lei cu titlu de dobândă de întârziere aferentă.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că, prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecării, or, instanța de apel reține din totalitatea de probe administrate de instanța de fond și verificate în apel, nefiind apreciate, cu respectarea prevederilor art. 27, 99-101 CPP al RM, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicități, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a constatat că, Burlaciuc Teodor, în perioada lunii august 2012, acționând în scopul cauzării de daune materiale, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările sale și admițând în mod conștient survenirea acestora, prin înșelăciune și abuz de încredere, în timp ce se afla în

apropierea imobilului XXXXX, în urma înțelegerii privind transmiterea mijloacelor bănești pentru o perioadă nedeterminată de timp în condiții de profit, ținând cont de activitatea acestuia privind tranzacții de schimb valutar, fără a desfășura în condiții legale așa gen de activitate, a primit de la Bălțatu Ion mijloace bănești în sumă de 1 400 000 lei, după care, la cererea lui Bălțatu Ion i-a restituit doar suma de 400 000 lei, iar restul sumei de 1000 000 lei nu i-a restituit la cererea acestuia datorită transmiterii unei părți din bani cu titlu de împrumut unei alte persoane, care nu i-a restituit în termen, și investirii celeilalte părți din bani într-o afacere proprie care s-a soldat cu un eșec, prin ce a cauzat părții vătămate Bălțatu Ion un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Burlaciuc Teodor a comis infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal *„cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire”*.

Tot el, Burlaciuc Teodor, în luna februarie 2015, acționând în scopul cauzării de daune materiale, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările sale și admitând în mod conștient survenirea acestora, prin înșelăciune și abuz de încredere, în urma înțelegerii cu Vartic Vitalie privind transmiterea mijloacelor bănești pe o perioadă nedeterminată cu scop de profit, ținând cont de activitatea acestuia privind tranzacții de schimb valutar, fără a desfășura în condiții legale așa gen de activitate, în timp ce se afla în XXXXX, a primit de la Vartic Elisaveta, soția lui Vartic Vitalie, suma de 15 000 Euro, echivalentul conform cursului BNM a sumei de 375 000 lei, la cererea lui Vartic Vitalie privind restituirea mijloacelor bănești, nu i-a restituit datorită faptului că acești bani i-a transmis unei alte persoane cu titlu de împrumut, iar ultima nu i-a restituit, prin ce a cauzat părții vătămate Vartic Vitalie un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Burlaciuc Teodor a comis infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal *„cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune și abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire”*.

Analizând probele, cercetându-le prin prisma rigorilor de drept, instanța de apel a considerat că acestea din urmă demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului Burlaciuc Teodor de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, iar în contextul dat, prima instanță a făcut o apreciere eronată a probatoriului administrat, ajungând în mod pripit la concluzia că faptele lui Burlaciuc Teodor întrunesc elementele infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a mai indicat că afirmațiile inculpatului Burlaciuc Teodor cu referire la suma de 1 000 000 lei, că i-a fost dat de partea vătămată Bălțatu Ion în calitate de împrumut, parțial corespund realității, în situația în care, inculpatul, fiind audiat în calitate de bănuit la data de 18.05.2018, a declarat că, de dânsul s-a

apropiat Bălțatu Ion și i-a comunicat că are suma menționată și dacă dorește să o ia pentru a o folosi în activitate, careva termen de întoarcere nu a fost fixat. Personal, dânsul cu rugămintele de a transmite această sumă nu a insistat, partea vătămată singură a decis asupra acesteia.

La fel, inculpatul Burlaciuc Teodor, în calitate de bănuit a declarat că peste un an de zile, de dânsul s-a apropiat Bălțatu Ion cu întrebarea de a îi întoarce suma de bani, la ce el a comunicat că nu dispune de suma primită, deoarece a transmis-o altei persoane și anume Frumusachi Tudor în sumă de 500 000 lei pentru activitatea acestuia, iar restul sumei de 500 000 lei a pierdut în desfacerea activității lui cu fructe.

Totodată, în cadrul ședinței, inculpatul Burlaciuc Teodor a relatat că, peste aproximativ 2 luni a venit Bălțatul Ion și i-a restituit suma de 400 000 lei, comunicându-i că în caz de necesitate va veni și îi va solicita restituirea sumei restante, văzând că Bălțatu Ion nu se apropie aproximativ 2 luni, din banii luați de la Bălțatu Ion a procurat fructe, legume, ocupându-se cu conservarea lor în butoaie mari fără a spune părții vătămate. Tot în acea perioadă, nașului fiului său, Frumusachi Tudor i-a împrumutat 500 000 lei pentru desfășurare activității sale. Apoi de dânsul s-a apropiat Bălțatu Ion care i-a solicitat să-i restituie suma de 1 000 000 lei.

Astfel, instanța de apel a reținut o concordanță între declarațiile inculpatului date atât în cadrul urmăririi penale cât și instanța de judecată, care a menționat că banii i-a luat pentru activitatea pe care o desfășura legată de schimb valutar, care-i aduce un profit, iar partea vătămată Bălțatu Ion știind despre aceasta și dorind să profite din această activitate, i-a transmis banii inculpatului pentru a avea un câștig din activitatea ultimului.

Totodată instanța de apel a apreciat critic declarațiile părții vătămate Bălțatu Ion cu referire la faptul transmiterii banilor pentru a fi schimbate în Euro de către inculpat, deoarece această versiune nu pare a fi credibilă în situația în care banii au fost transmiși într-o zi, iar valuta pe care inculpatul ar trebuie să o restituie părții vătămate Bălțatu Ion, trebuia să fie transmisă în altă zi, or, partea vătămată nu a adus argumente plauzibile cu referire la faptul de ce nu s-a dus la casa de schimb valutar să realizeze acest schimb valutar prin transmiterea banilor în lei și primirea valutei în aceeași zi, fără alte careva riscuri pentru el.

Astfel instanța de apel a reținut ca fiind credibile anume declarațiile inculpatului, or, anume profitul pe care trebuia să-l primească Bălțatu Ion de la activitatea pe care îl desfășura inculpatul ce ține de schimbul valutar, l-a tentat și l-a determinat pe Bălțatu Ion să nu se ducă la casa oficială de schimb valutar, dar să se adreseze inculpatului.

Totodată, instanța de apel a considerat că inculpatul nu a sustras banii părții vătămate Bălțatu Ion, or probele demonstrează că banii i-a luat cu împrumut de la acesta, pe care i-a transmis o parte la alți creditori, iar cealaltă parte a fost gestionată defectuos de către inculpat, ce a dus la imposibilitatea restituirii acestor mijloace

bănești la solicitarea părții vătămate.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorului Frumuzachi Fiodor, care în ședința de judecată a declarat că, Burlaciuc Teodor nu i-a împrumutat personal sau membrilor familiei careva mijloace bănești, precum și faptul că, aproximativ în anii 2014-2015, Burlaciuc Teodor s-a apropiat de dânsul, solicitându-i să declare la poliție precum că a împrumutat de la inculpat suma de 50 000 euro, comunicând-i că are probleme la poliție, or, ipoteza inculpatului este credibilă și nu a fost combătută în nici o formă atât timp cât prin ordonanța procurorului adjunct al procurorului-șef al mun. Chișinău, șef al oficiului Centru, din 12.03.2018, a fost admisă plângerea avocatului Babără Marian în interesele lui Zasadnaia Zinaida și Burlaciuc Teodor împotriva ordonanței din 25.01.2018 de refuz în pornirea urmăririi penale în privința lui Frumuzachi Fiodor, /Vol.II, f.d.213-214/, totodată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.07.2019 a fost admis recursul declarat de avocatul Babără Marian în interesele lui Burlaciuc Teodor și Zasadnaia Ludmila și a avocatului Chiriac Olesea în interesele lui Lebedeva Irina, casată încheierea judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 27.11.2019 și adoptată o nouă hotărâre, prin care au fost declarate nule ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Centru din 08.05.2018 de scoatere de sub urmărire penală și clasarea procesului penal și ordonanța procurorului, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Centru, Eremciuc Roman din 14.06.2018, cu remiterea materialelor cauzei penale procurorului pentru reluarea urmăririi penale și înlăturarea încălcărilor.

Așa dar instanța de apel a ținut să remarce faptul că există un proces penal privind tragerea la răspundere penală a lui Frumuzachi Fiodor, pe marginea afirmațiilor lui Burlaciuc Teodor, care a relatat că în perioada anilor 2006-2011, dânsul i-a împrumutat lui Frumuzachi F., personal, în mai multe tranșe, suma totală de 203 000 euro /Vol.II, f.d.213/.

Or, cu referire la speța examinată, inculpatul Burlaciuc Teodor a declarat că i-a împrumutat lui Frumuzachi Fiodor mijloace bănești care aparțin lui Bălțatu Ion, având datorie în suma totală de 203 000 euro, ceea ce denotă evident și elocvent că declarațiile inculpatului Burlaciuc Teodor sunt veridice și urmează a fi apreciate în acest sens ca fiind credibile.

În acest context, instanța de apel a considerat că declarațiile martorului Frumuzachi Fiodor nu sunt credibile, iar declarațiile inculpatului Burlaciuc Teodor cu privire la acest martor, ca fiind juste prin care se confirmă faptul transmiterii banilor primiți de la partea vătămată Bălțatu Ion de către inculpat, care au fost transmiși martorului Frumuzachi Fiodor, or în privința martorului dat a fost prezentată decizia cu privire la obligarea organului de urmărire penală să investigheze circumstanțele pretinse de inculpat, însă, din declarațiile părții vătămate și a inculpatului, la caz, este evident că Burlaciuc Teodor a primit de la partea vătămată Bălțatu Ion, mijloace bănești, care până la moment nu au fost restituite,

acesta la rândul său, o parte din bani a dat cu împrumut altor persoane, fără acordul părții vătămate, fapt confirmat în ședința de judecată de ultima.

Sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre infracțiunile specificate la art. 196 Cod penal și infracțiunile prevăzute la art. 190 Cod penal constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 190 Cod penal, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului; în cazul infracțiunilor specificate la art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă; sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului, în acest caz, este evident că masa patrimonială a victimei a fost diminuată fără sporirea masei patrimoniale a inculpatului Burlaciuc Teodor Ilie, urmare a transmiterii de către inculpat a unei părți din banii părții vătămate la alți creditori fără ca ultimii să-i restituie aceste mijloace bănești, precum și gestionarea defectuoasă a celeilalte părți din bani primiți de la partea vătămată Bălțatu Ion, fără acordul ultimului.

Or, instanța de apel a considerat că, în cadrul cercetării judecătorești, nu a fost probată intenția de a însuși mijloacele bănești de către inculpat, în situația în care, partea vătămată Bălțatu Ion a relatat că, inculpatul și-a motivat imposibilitatea transmiterii banilor prin faptul că a împrumutat unui terț o sumă de bani, propunându-i să se întâlnească cu terțul respectiv pentru a-i întocmi o recipisă precum că terțul îi este dator cu suma restantă, la care dânsul a refuzat categoric. Ulterior inculpatul i-a întocmit o recipisă prin care a confirmat că-i este dator cu suma de 1 mil și 100 000 lei, apoi inculpatul i-a propus să-i transmită din contul sumei datorate anumite bunuri imobile și anume teren, depozit. La solicitarea sa de a-i fi restituită suma datorată inculpatul îi propunea să mai aștepte, propunându-i că o să întoarcă suma. De altfel inculpatul i-a restituit la cerere suma de 400 000 lei din suma totală datorată.

Sub aspectul dat, instanța de apel nu a putut combate afirmațiile inculpatului precum că dânsul a dat mijloace cu împrumut la alte persoane, care la moment sunt datori acestuia, or, în susținerea afirmațiilor acestuia sunt declarațiile martorului Jarcutchi Zinaida, care în cadrul cercetării judecătorești a declarat că, până în anul 2014, aflând-se într-o situație financiară dificilă Burlaciuc Teodor i-a împrumutat în tranșă suma de aproximativ 300 mii de euro. Banii împrumutați de către inculpat au fost transmis în tranșe în baza recipiselor semnate de către dânsa, că cu suma de 300 mii de euro primiți în calitate de împrumut de la Burlaciuc Teodor în perioada anilor 2010-2014 a executat lucrările de reparație în hotelul Manhaton din mun. Chișinău. Str. Ciuflea 1, iar în anul 2014 a întocmit recipisa pentru suma de 300 000 de euro.

Totodată, din declarațiile martorilor Zasadnaia Zinaida și Fratea Veronica, reiese că, aceștia nu cunosc dacă inculpatul să fi fost datorat bani unei persoane fizice sau juridice, cunosc despre faptul că alte persoane datorau inculpatului.

Astfel, având la baza probele acumulate, în special declarațiile inculpatului, părții vătămate și martorilor, instanța de apel a conchis ca fiind dovedită fapta că, Burlaciuc Teodor a luat de Bălțatu Ion mijloace bănești în proporții deosebit de mari, iar prin faptul că a transmis acești bani unor terți și i-a irosit în urma gestionării defectuoase a lor, fără acordul părții vătămate, a cauzat daune materiale părții vătămate, fără a urmări scopul de însușire a acestor bani.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele inculpatului și avocatului acestuia, precum că între inculpat și partea vătămată au existat relații de ordin civil, or, deși la materialele cauzei penale există recipisa din 03.09.2013, în care se indică că Burlaciuc Teodor îi datorează lui Bălțatu Ion 1 100 000 lei (vol.I, f.d.21), acesta nu confirmă că banii transmiși de partea vătămată inculpatului au fost dați cu împrumut, așa cum pledează inculpatul, astfel, acțiunile inculpatului denotă evident că, mijloacele bănești transmise de partea vătămată Bălțatu Ion, nu au fost luate cu scop de însușire, dar totodată aceste acțiuni au cauzat daună părții vătămate prin înșelăciune și abuz de încredere.

Și în episodul cu partea vătămată Vartic Vitalie, instanța de apel a constatat cu certitudine că, în acțiunile inculpatului Burlaciuc Teodor, sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii de cauzare de daune materiale în proporții deosebit de mari, în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești, s-a confirmat că, Burlaciuc Teodor a luat de Vartic Vitalie mijloace bănești în proporții deosebit de mari, însă nu sub formă de împrumut, dar în gestiune, anume concret ce rezultă din activitatea de schimb valutar, cu scopul obținerii unui profit de către inculpat, care nemijlocit câștiga din cumpărarea și vânzarea valutei, și partea vătămată Vartic Vitalie care l-a creditat pe inculpat pentru ca ultimul să se ocupe cu o astfel de activitate, însă, inculpatul fără acordul părții vătămate a transmis mijloacele bănești unor terți, care nu i-au restituit aceste mijloace bănești, astfel neonorându-și obligațiile față de inculpat, iar inculpatul i-a cauzat daune în proporții mari părții vătămate Vartic Vitalie.

De asemenea, și în cazul respectiv, a fost confirmată latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, așa dar, sub aspectul dat, instanța de apel a notat că la caz a fost adeverită pe deplin intenția inculpatului Burlaciuc Teodor de a cauza părții vătămate o daună materială, în situația în care de la bun început dânsul nu a avut intenția de a restituie lui Vartic Vitalie mijloace bănești, i-a folosit aceste mijloace bănești în alte scopuri decât cele convenite cu partea vătămată, în urma activității de convertire a valutei, în situația în care, după primirea acestor mijloace, inculpatul a dat banii lui Leahu Maxim.

În opinia instanței de apel, inculpatul Burlaciuc Teodor Ilie, obținând prin înșelăciune și abuz de încredere mijloacele financiare de la părțile vătămate, cu acordul ultimelor, sub pretextul de a obține un profit prin intermediul cursului valutar, în dependența de creșterea valutei străine, a folosit acești bani fără acordul părților vătămate, în alte scopuri, prin ce a fost cauzat părților vătămate un prejudiciu

în proporții deosebit de mari.

Astfel, instanța de apel a notat că, la caz, circumstanțele enunțate arată clar și fără echivoc, că acțiunile inculpatului Burlaciuc Teodor sunt specifice anume faptei prevăzute la art. 196 alin. (4) Cod penal, și nicidecum faptei prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal, or, concluzia abordată de către prima instanță, este axată în cea mai mare parte pe o opinie subiectivă și pripită.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Bălțatu Ion, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței, invocând că:

- instanța de apel prin recalificarea acțiunilor inculpatului, a creat părților vătămate o situație mai gravă;

- instanța de apel a încălcat procedura de judecare prevăzută de art. 414 Cod de procedură penală și a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția;

- a fost încălcat dreptul părții vătămate la examinarea cauzei în termeni rezonabili ori trecerea termenului de prescripție nu îi este imputabilă acestuia, deoarece toate incidentele procedurale care au condus la tergiversarea procesului în cauză sunt ale părții inculpate și a instanțelor de judecată.

5.1.1 La data de 27 septembrie 2019, avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate a înaintat un recurs suplimentar, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței, invocând că:

- calificarea de către procuror și de prima instanță a acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, este una legală și întemeiată deoarece prin probele prezentate de acuzatorul de stat, s-a confirmat faptul că inculpatul a comis anume infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal;

- printre criteriile de delimitare a infracțiunilor nominalizate, se consemnează că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită victimei bunuri ce se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei. Deci, dacă am fi în prezența infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, aceasta nu poate presupune luarea din posesia victimei a bunurilor, altfel spus, sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre infracțiunile specificate la art. 196 Cod penal și infracțiunile prevăzute de art. 190 Cod penal, constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: - în cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului, pe când în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprima eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă, sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului;

- raportând cele statuate mai sus, la argumentele aduse în textul deciziei instanței de apel, precum că dobândirea ilicită intenționată a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere lipsește în acțiunile inculpatului, conchidem că versiunea instanței de apel în această parte este eronată și nu coroborează cu probele acumulate la dosar și cercetate de către instanța de judecată;

- în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, pentru că partea vătămată i-a transmis mijloacele bănești inculpatului din august 2012 pe care nu le-a restituit până în prezent, timp de 7 ani;

- pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 196 Cod penal, instanța de apel urma să demonstreze prin careva probe că nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpatul Burlaciuc Teodor, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor încredințați lui. În decizia atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului, cu referire la banii primiți de la părțile vătămate Bălțatu Ion și Vartic Vitalie să se confirme existența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, care prevede intenția spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că prin decizia atacată faptelor săvârșite de inculpat li s-a dat o încadrare juridică greșită;

- aprecierile instanței de apel relatate în pct. 14 și 25 a deciziei din 17.07.2019 se contrazic, sunt contradictorii, nu este clar și nu corespund stării de fapt constatate de instanța de apel, or nici partea vătămată Bălțatu Ion și nici inculpatul Burlaciuc Teodor nici în cadrul urmăririi penale nici în cadrul cercetării judecătorești nu au declarat că *"Bălțatu Ion trebuia să primească profit de la activitatea pe care o desfășura inculpatul ce ține de schimbul valutar"*, nu există nici o probă în acest sens;

- instanța de apel și-a motivat soluția contradictoriu, or, recalificând acțiunile inculpatului în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, instanța recunoaște că inculpatul a primit banii conform recipisei prezentate de partea vătămată și anexate ca probe la materialele cauzei, fapt recunoscut și de către inculpat că a primit banii de la partea vătămată în august 2012 pentru a-i schimba în Euro și a-i restitui suma convertită în Euro în câteva zile, iar pe de altă parte se invocă că acești bani nu au trecut în posesia inculpatului și că nu au fost însușiți, dar nici nu au fost restituiți până în prezent. Contradicția rezidă în faptul că concluzia privind lipsa acțiunii de sustragere este incompatibilă cu constatarea săvârșirii infracțiunii de cauzare de daune materiale;

- faptul că inculpatul Burlaciuc Teodor de la bun început, de la momentul primirii banilor avea drept scop comiterea infracțiunii de escrocherie, dobândirea ilicită a banilor, și reaua-credință de a nu restitui banii se confirmă chiar prin declarațiile inculpatului și acțiunilor lui pe parcursul a 7 ani de la momentul primirii banilor de la pătimit, și anume: inculpatul Burlaciuc Teodor a primit suma de 1 000

000 lei de la partea vătămată Bălțatu Ion în luna august 2012, care urma să fie schimbați în Euro și în câteva zile să le restituie pătimitului pe care nu i-a restituit timp de 7 ani, inculpatul în loc să restituie banii pătimitului Bălțatu Ion, inculpatul s-a eschivat cu rea-credință, iar la data de **26.11.2014** a împrumutat suma de 368 258 euro lui Jarcuțchii Zinaida, fapt confirmat prin recipisa eliberată de către Jarcuțchii Zinaida lui Buriaciuc Teodor privind transmiterea sumei de 368 258 euro la data de 26.11.2014. De asemenea inculpatul a afirmat că în anii **2014-2015** i-a împrumutat lui Frumuzachi Fiodor suma de 203 000 Euro în loc să restituie banii pătimitului Bălțatu Ion, de asemenea inculpatul în această perioadă a întreprins măsuri de înstrăinare a bunurilor care îi aparțineau cu drept de proprietate ce se confirmă prin:

- procesul-verhal de examinare a obiectului din 08.05.2015, prin care se atestă că, la 08.05.2015 prin procesul verbal de percheziție, la domiciliului lui Burlaciuc Teodor din XXXXX, au fost depistate contracte de donații pe imobilele ce au aparținut lui Burlaciuc Teodor și recipisa în original ce atestă faptul transmiterii mijloacelor bănești în sumă de 368 258 euro de către Burlaciuc Teodor lui Jarcuțchii Zinaida și anume Contract de donație din 27.11.2014 între Burlaciuc Teodor, Burlaciuc Elena care donează bunul imobil din XXXXX cet Burlaciuc Anatolie prin reprezentantul acestuia Sprinceană Andrei, notificat la notarul Dohocher Eugenia și înregistrat la data de 27.11.2014 la oficiul cadastral cu nr. X pe 2 file (f.d.65); extrasul din registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 02.12.2014 pe bunurile imobile din X pe una filă;
- contractul de donație din 27.11.2014 Burlaciuc Todor, Burlaciuc Elena care donează bunul imobil din XXXXX cet. Burlaciuc prin reprezentantul acestuia Sprinceană Andrei, notificat la notarul Dohocher Eugenia și înregistrat la data de 27.11.2014 la oficiul cadastral cu nr. X pe 2 file;
- extrasul din registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 02.12.2014 pe bunurile imobile din XXXXX pe una filă;
- extrasul din registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor din 02.12.2014 pe bunurile imobile din XXXXX pe una filă.

5.2 Avocatul Babără Marian în numele inculpatului, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei și a sentinței, pronunțarea unei decizii prin care inculpatul să fie achitat, invocând argumente similare cu cele indicate în apelul său(pct. 3.2 din prezenta decizie), invocând suplimentar:

- instanța de apel just a stabilit lipsa elementelor infracțiunii de escrocherie în faptele inculpatului, însă greșit a stabilit necesitatea recalificării acestor relații civile prin prisma elementelor infracțiunii stabilite la art. 196 Cod penal;

- tot probatoriul administrat în dosar induce doar o unică concluzie – existența unor relații civile;

- însuși Bălțatu Ion, a confirmat că au fost relații de împrumut, că Burlaciuc T. i-a recunoscut în permanență datoria, că a semnat recipisa, că i-a propus transmiterea unui bun imobil în schimbul datoriei, etc, doar că acesta, nu a urmat calea legală - inițierea unui proces civil dat fiind că deținea toate probele necesare acestei acțiuni

procesuale, ci a ales să meargă pe latura penală, omițând că componentă de infracțiune nu există! Totodată, suma împrumutată deja se află pe contul special al executorului judecătoresc, urmând doar ca Bălțatu T. să o primească;

- instanța de apel a recalificat acțiunile în baza unei norme ce nu cuprinde activitatea recurentului și imposibilitatea obiectivă a acestuia de a restitui sumele de bani împrumutate/primate, în asemenea circumstanțe, prima instanță și instanța de apel au încălcat dreptul la un proces echitabil al recurentului;

- recalificarea acțiunilor efectuată de instanța de apel nu este în nici un fel coroborată cu probele din dosar și cu constatările acestei instanțe, care și-a axat argumentarea soluției prin existența unor raporturi civile dintre părți, dar a considerat eronat că aceste raporturi civile pot fi calificate ca și cauzare de daune prin înșelăciune sau abuz de încredere;

- este vădit ilegală și neîntemeiată soluția instanței în partea adjudecării dobânzii de întârziere, instanța a determinat calcularea acestei dobânzi în temeiul art. 942 Cod civil, care este în vigoare din data de 01 martie 2019 și care stabilește că în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale, această lege putea fi aplicabilă doar pentru perioada valabilității sale: de la intrarea în vigoare până la ziua pronunțării deciziei instanței de apel nu și pe perioada anterioară datei de 01 martie 2019, cum a aplicat instanța de apel. Pe de altă parte, prevederea legală citată impune determinarea concretă a existenței unei scadențe, a datei exacte la care urma să fie restituit împrumutul, cu toate că acest împrumut instanța de apel nu îl recunoaște, precum și nici nu stabilește data la care obligația trebuia să fi fost executată, de la care a calculat pretinsa dobândă de întârziere.

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat acordul cu recursurile declarate, a pledat pentru admisibilitatea recursurilor motivând prin faptul că instanța de apel greșit a calificat acțiunile inculpatului, or, probele confirmă că mijloacele bănești au fost însușite prin escrocherie.

7. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali – vagi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel privind recalificarea faptelor comise de inculpat din prevederile art. 190 alin. (5); 190 alin. (5) Cod penal în cele ale art. 196 alin. (4); 196 alin. (4) Cod penal, adică de la infracțiunea de *escrocherie* la infracțiunea de *cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere*, este afectată de erori de drept prescrise de pct. 6) și 12) din art. 427 Cod de procedură penală, or greșit s-au apreciat și încadrat juridic faptele constatate

în urma administrării materialului probatoriu.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, atât prima instanță, cât și cea de apel, era obligată să deducă din actele cauzei „(...)determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală”.

În speță, se constată că instanța de apel a conchis asupra reîncadrării acțiunilor săvârșite de inculpat în baza art. 196 alin. (4); 196 alin. (4) Cod penal, deoarece faptele nu constituie o însușire.

Potrivit art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală la judecarea apelului, instanța de apel trebuie să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar conform art. 417 pct. 8) Cod de procedură penală în conținutul deciziei instanța, de rând cu alte cerințe, trebuie să descrie temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției date. Instanța de apel a ignorat aceste prevederi legale, adoptând o hotărâre ilegală și neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit menționează că, printre criteriile de delimitare a infracțiunilor de *escrocherie* și *cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere*, se consemnează că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei. Deci, dacă am fi în prezența infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, aceasta nu poate presupune luarea din posesia victimei a bunurilor, or în caz contrar am fi sub incidența art. 190 Cod penal.

Astfel, conform practicii judiciare și doctrinare, noțiunea de ”dobândire ilicită” este echivalentă cu cea de ”sustragere”. În sensul legii, se consideră sustragere - luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

Raportând cele statuate mai sus, la argumentele aduse în textul deciziei instanței de apel, precum că *fapta nu constituie o însușire*, Colegiul penal lărgit conchide că versiunea instanței de apel în această parte nu coroborează cu probele acumulate la dosar.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, pentru că părțile vătămate i-au transmis mijloacele bănești inculpatului.

Este inexplicabilă motivarea instanței de apel(f.d. 161 v. IV) unde se indică ”că inculpatul nu a sustras banii părții vătămate Bălțatu Ion, or, probele dobândite demonstrează că banii i-a luat cu împrumut de la acesta, pe care i-a transmis o parte la alți creditori, iar cealaltă parte a fost gestionată defectuos de către inculpat, ce a

„... dus la imposibilitatea restituirii acestor mijloace bănești la solicitarea părții vătămate”, căci relațiile de împrumut sunt reglementate de Codul Civil, cartea a treia, art. 1242 – 1250.

Totodată, Colegiul penal lărgit mai invocă că au rămas fără motivare declarațiile inculpatului (f.d. 118 – 119 v. IV) unde el declară că ”a luat bani la procente, d-l Vartic i-a propus acești bani, ... până când va avea nevoie de ei... Nu a putut întoarce banii deoarece erau mulți datornici față de el: Frumuzache – 203 000 euro, Zarcuscaia – peste 300 000 euro.... Suma de 100 000 lei ia oferit-o lui Bălțatu Ion ca dobândă la 1 mln lei împrumutați.”

Colegiul penal lărgit consideră că prezintă interes pentru instanță aflarea adevărului și instanțele urmau să clarifice exact sumele oferite de părțile vătămate inculpatului, dobânzile – procentele puse ca condiție la restituirea banilor. În acest sens prezintă interes declarațiile martorului Leahu Maxim descrise în decizie(f.d. 164 – 165 v. IV) unde el declară că „i-a împrumutat inculpatului suma de 25 000 euro cu dobânda de 4.5% lunar”.

De asemenea, Colegiul lărgit specifică că, pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 196 Cod penal, instanța de apel urma să invoce care probe confirmă că nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpat, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor părților vătămate. În decizia atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului, cu referire la banii primiți în numerar, să se confirme existența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4); 196 alin. (4) Cod penal, care prevede *intenția* spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că prin decizia atacată faptelor săvârșite de inculpat li s-a dat o încadrare juridică greșită.

Reieșind din aceste motive, se constată că decizia instanței de apel este motivată contradictoriu, recursurile declarate de către avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Bălțatu Ion, de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului și recursul suplimentar declarat de către avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Bălțatu Ion urmează a fi admise, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele invocate în apel și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

8. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe argumentat și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanța de fond, să le dea o apreciere corespunzătoare, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Bălțatu Ion, de către avocatul Babără Marian în numele inculpatului și recursul suplimentar declarat de către avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Bălțatu Ion, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Burlaciuc Teodor XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **14 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor